

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžik/1/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015201382
Dátum vydania rozhodnutia: 12.07.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015201382.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudcov JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Soni Langovej v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobca): EUREA, občianske združenie, so sídlom Tupého 25/A, 831 01 Bratislava, IČO: 30 794 242, právne zastúpený: Mgr. Vladimír Šárnik, advokát, so sídlom Rožňavská 2, 821 01 Bratislava, proti žalovanému: Krajský súd v Bratislave, so sídlom Záhradnícka 10, 813 66 Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. Spr. 6153/15 zo dňa 24.6.2015, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 203/2015-22 zo dňa 14.07.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 203/2015-22 zo dňa 14.07.2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alšie konanie.

Najvyšší súd priznáva sťažovateľovi proti žalovanému náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Spr. 6153/15 zo dňa 24.6.2015, ktorým predseda krajského súdu odvolanie občianskeho združenia Eureka, o. z., Rožňavská 2, 821 01 Bratislava zo dňa 03.06.2015 odmietol a potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Bratislava IV, Saratovská I/A, 844 54 Bratislava zo dňa 25.05.2015 o odmietnutí sprístupnenia informácií podľa § 9 ods. 1, 2 zákona č. 211/2000 Z.z. odôvodnené tým, že sprístupnenie informácií vo forme interného telefónneho zoznamu Okresného súdu Bratislava IV, teda telefonického kontaktu na zamestnancov súdu, ako aj sudcov by bol zásahom do ich práv a právom chránených záujmov v rovine osobných údajov, pričom dotknuté osoby na sprístupnenie predmetného osobného údaje nedali súhlas. Predseda Krajského súdu v Bratislave ako nadriadený orgán povinnej osoby v zmysle ustanovenia § 19 ods. 2 zákona o slobode informácií, preskúmal rozhodnutie povinnej osoby, ako aj odvolanie žiadateľa v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie podľa ustanovenia § 19 ods. 3 zákona o slobode informácií, pričom dospel k záveru, že povinná osoba postupovala v súlade s príslušnými ustanoveniami § 9 ods. 1 a 2 v spojení s ustanovením § 18 ods. 2 zákona o slobode informácií, keď žiadateľovi nesprístupnila požadované informácie.

2. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ (v pôvodnom konaní žalobca) v zastúpení advokátom včas kasačnú sťažnosť. Namietal, že krajský súd nereagoval na žalobné dôvody, ale rozsudok odôvodnil úplne formalistický, doslovnou citáciou zákona bez akejkoľvek reakcie na žalobné argumenty žalobcu. V žalobe žalobca poukazoval na ústavnoprávny aspekt práva na informácie a citoval viacero rozsudkov, z ktorých vyplýva prekonanie formalistickej aplikácie práva v oblasti ochrany osobných údajov, na ktorej je založený rozsudok.

3. Namietal, že žaloba bola založená práve na argumentoch proti doslovnému výkladu zákona v prospech ústavne konformného výkladu. Na tieto argumenty žalobcu mal súd reagovať.

4. Podľa rozsudku KS BA sp. zn. 2 S 94/05 zo dňa 15. februára 2006: „Údaj o tom, že fyzická osoba určená menom a priezviskom pracuje na Ministerstve zahraničných vecí SR nepochybne nemá povahu všeobecne použiteľného identifikátora, pretože nie je trvalým identifikačným údajom dotknutej osoby a podľa názoru súdu nie je ani takou charakteristikou alebo znakom, na základe ktorého by bolo možné jednoznačne určiť identitu dotknutej osoby, a to či už priamo alebo nepriamo. Preto súd dospel k záveru, že meno a priezvisko fyzickej osoby, bez určenia všeobecne použiteľného identifikátora, spolu s údajom o tom, že táto osoba pracuje na Ministerstve zahraničných vecí SR nie je osobným údajom poživajúcim ochranu v zmysle zákona o ochrane osobných údajov. Pokiaľ teda správne orgány prvého a druhého stupňa nevyhoveli žiadosti žalobcu o poskytnutie informácie v časti týkajúcej sa mien a priezvisk zamestnancov ministerstva s odvolaním sa na zákon o ochrane osobných údajov, nepostupovali v súlade s objektívnym právom.“

5. Podľa rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Brúggemann a Scheuten v. Spolková republika Nemecko zo dňa 12. júla 1977 „...nárok na rešpektovanie súkromného života sa automaticky redukuje v závislosti od toho, do akej miery jednotlivec sám dáva svoj súkromný život do kontaktu s verejným životom“.

6. Podľa nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 05.01.2001 sp. zn. II. ÚS 44/00: „Podľa právneho názoru ústavného súdu za súčasť základného práva na súkromie a ani za prejav osobnej povahy (v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka) nemožno u verejného činiteľa - zamestnanca mestskej polície považovať výkon jeho zákonom upravenej služobnej právomoci na verejnosti. Zatiaľ čo do súkromia osôb, a teda aj do predmetu ochrany osobnosti patria zásadne otázky týkajúce sa ich intímnej sféry (písomnosti osobnej povahy, zvukové záznamy prejavov osobnej povahy), v prípade výkonu ústavnej alebo zákonnej právomoci verejných činiteľov na verejnosti ide o diametrálne odlišné otázky verejnej, a nie súkromnej sféry, ktoré nemožno v žiadnom prípade považovať za súčasť ich základného práva na súkromie.“

7. Podľa rozsudku NS SR zo dňa 29.01.2014 sp. zn. 6SŽi/1/2013: „Požadovaná informácia v predmetnej veci sa týkala sprístupnenia rozhodnutia o disciplinárnom postihu príslušníčky Policajného zboru, ktorá vystupovala v pozícii subjektu požadovaných údajov. Za týmto účelom bolo potrebné prioritne posúdiť, či táto informácia je výlučne súčasťou súkromia označeného subjektu údajov alebo patrí do sféry verejnej. Relevantnou otázkou v predmetnej sfére veci bolo následne posúdiť, či za stavu, že požadovaný údaj bol súčasťou verejnej sféry, by naň dopadalo i ďalšie základné právo na informácie, ktorého nositeľom je žalobca. Odvolací súd skonštatoval, že verejnosť má právo, aby bola informovaná o činnosti tzv. osôb verejného záujmu, medzi ktoré príslušníci Policajného zboru nesporne patria, pričom tomuto režimu podliehajú údaje súvisiace s ich verejnou, či úradnou činnosťou, funkčným alebo pracovným zaradením.“

8. Za stavu, že požadované údaje v posudzovanej veci sa netýkajú súkromia osoby verejného záujmu, nebol podľa názoru odvolacieho súdu dôvod znepřístupnenia žalobcom požadovanej informácie, samozrejme v upravenej forme, t.j. bez uvedenia identifikačných údajov.“ Dôvodom znepřístupnenia informácie bola údajná ochrana osobných údajov. Takýto dôvod je však úplne zjavne nezmyselný a absurdný, pretože podľa rovnakej logiky by predsa museli byť vymazané mená a priezviská zamestnancov súdu z akejkoľvek úradnej korešpondencie zasielanej tak navonok, ako aj interne v rámci

súdov, vrátane rozsudkov, z menoviek na dverách, zo zápisníc o pojednávaniach, atď.

9. Žalobcom požadované informácie sa týkajú vnútornej organizácie súdu a výkonu verejnej moci, ide teda o informácie, ktoré zo svojej podstaty nemajú súkromnú povahu a majú byť verejnosti dostupné bez obmedzení. Netýkajú sa súkromnej sféry, osobnosti, intimity zamestnancov súdu. Údaj v rozsahu meno, priezvisko, pracovisko nepredstavuje nezameniteľný identifikátor fyzickej osoby. Informácie požadované žalobcom teda nemajú povahu osobných údajov, ani údajov týkajúcich sa súkromia. Úplne tak absentuje materiálny základ pre obmedzenie práva na informácie, ako ho vymedzuje čl. 26 ods. 4 Ústavy SR. Žalobca žiadal, aby kasačný súd rozsudok buď zrušil alebo zmenil tak, že žalobe vyhovie a žalobcovi prizná náhradu trov konania.

10. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 03.10.2016 k odvolaniu žalobcu navrhoval, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť v celom rozsahu zamietol podľa § 661 SSP. Pridržiaval sa svojich doterajších vyjadrení.

11. Preskúmaním veci najvyšší súd zistil, že spornou otázkou v konaní je, či interný telefónny zoznam súdu obsahujúci mená a priezviská sudcov a zamestnancov súdu podlieha zákonnému obmedzeniu prístupu k informáciám podľa § 9 ods. 1, 2 zák. č. 211/2000 Z.z. o slobode informácií, z dôvodu ochrany osobnosti a osobných údajov.

12. Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 122/2003 Z.z. o ochrane osobných údajov osobnými údajmi sú údaje týkajúce sa určenej alebo určiteľnej fyzickej osoby, pričom takou osobou je osoba, ktorú možno určiť priamo alebo nepriamo, najmä na základe všeobecne použiteľného identifikátora alebo na základe jednej či viacerých charakteristík alebo znakov, ktoré tvoria jej fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu.

13. Meno a priezvisko zamestnanca sú iba jedným zo znakov fyzickej osoby, ktoré tvoria jeho sociálnu identitu. Bez ďalších znakov takáto osoba nie je určiteľná alebo určená. Ohľadne právneho režimu zverejňovania interného telefónneho zoznamu zamestnancov okresných a krajských súdov možno poukázať na skutočnosť, že Ministerstvo spravodlivosti SR ako ústredný orgán štátnej správy zverejnilo na svojej webovej stránke telefónny zoznam zamestnancov v časti kontakty. Uvedené je v súlade s princípom dobrej verejnej správy, ktorý napomáha komunikácii občanov s orgánmi verejnej správy.

14. Pokiaľ ide o zverejnenie mena a priezviska sudcu, jeho zaradenie na súde a zverejnenie telefónneho čísla prideleného v organizácii súdu, nedochádza súhrnom týchto znakov k naplneniu pojmového znaku osobného údaje určiteľnosti fyzickej osoby, pretože nebol k menu a priezvisku sudcu pridaný znak alebo charakteristika zo súkromnej sféry. V tejto súvislosti je nevyhnutné poukázať na dikciu ust. § 34 ods. 7 zák. č. 385/2000 Z.z. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov, podľa ktorej „bez súhlasu sudcu nemožno zverejňovať jeho tvár a bydlisko; to sa vzťahuje aj na rodinných príslušníkov sudcu, ak je to potrebné na účinnú ochranu sudcu a jeho rodiny a rodinní príslušníci s tým súhlasia. Sudca má právo aj na primerané utajenie údajov o jeho osobe a jeho rodine“. Uvedené právo sudcu má absolútny charakter, pôsobí erga omnes a preto i orgány štátnej správy súdov platí zákaz zverejňovania fotografií sudcov v internom telefónnom zozname.

15. V ďalšom konaní krajský súd preskúma, či žiadaný telefónny zoznam okrem mien a priezvisk neobsahuje i súkromné charakteristiky fyzických osôb v zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 122/2003 Z.z., ktoré vedú k ich určiteľnosti.

16. Podľa § 467 ods. 3 SSP ak kasačný súd zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.